

พฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยครู

นายสมาน วีระกำแหง

005336

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2514

THE ADMINISTRATIVE BEHAVIOR OF TEACHER
TRAINING COLLEGE ADMINISTRATORS

MR.SAMAN WEERAKAMHAENG

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1971

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

วิจิตร ศรีสอาด
.....
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ :

วิจิตร ศรีสอาด ประธานกรรมการ
วิจิตร ศรีสอาด กรรมการ
สมพงษ์ มงคลวิจิตร กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย :

วิจิตร ศรีสอาด
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร ศรีสอาด

หัวข้อวิทยานิพนธ์

พฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยครู

ชื่อ

นายสมาน วีระกำแหง แผนกวิชา บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา

2513

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นของอาจารย์และผู้บริหารวิทยาลัยครู เกี่ยวกับพฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยครูที่เป็นอยู่
2. เพื่อต้องการทราบความคิดเห็นของอาจารย์และผู้บริหารวิทยาลัยครู เกี่ยวกับพฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยครูที่ควรจะเป็น
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับอาจารย์ เกี่ยวกับพฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยครูที่เป็นอยู่ และที่ควรจะเป็น

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยครู 22 แห่ง แยกผู้บริหาร 22 คนและอาจารย์ 264 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม ซึ่งแปลและเรียบเรียงมาจากแบบสอบถาม LBDQ ของ Halpin

ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้วิธีสถิติ คำนวณเป็นร้อยละ หากาเนดิยวิเคราะห์ความแปรปรวน และทดสอบความมีนัยสำคัญตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

1. คะแนนความเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับพฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยครู สูงกว่าคะแนนความเห็นของอาจารย์ทุกด้าน

2. อาจารย์กับผู้บริหารวิทยาลัยครู มีความเห็นไม่แตกต่างกัน เกี่ยวกับพฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยครู ทั้งพฤติกรรมที่เป็นอยู่และพฤติกรรมที่ควรจะเป็น ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับสมาชิกในหน่วยงาน การพยายามสร้างรูปแบบที่ดีของหน่วยงาน วิธีติดต่อสัมพันธ์กัน และกระบวนการวิธีต่าง ๆ ในการดำเนินงาน

3. อาจารย์กับผู้บริหารวิทยาลัยครูมีความเห็นแตกต่างกัน เกี่ยวกับพฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยครู ทั้งพฤติกรรมที่เป็นอยู่และพฤติกรรมที่ควรจะเป็นในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการแสดงออกซึ่งความเป็นมิตร ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน การยอมรับนับถือ และการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บริหารกับผู้ร่วมงาน

4. อาจารย์และผู้บริหารวิทยาลัยครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ผู้บริหารวิทยาลัยครูควรจะมีพฤติกรรมทางการบริหารสูงทั้งสองด้าน

5. อาจารย์ต้องการให้ผู้บริหารวิทยาลัยครูมีพฤติกรรมภาวะผู้นำมากกว่าที่เป็นอยู่ทั้งสองด้าน และผู้บริหารเองก็เชื่อว่า เขาสามารถที่จะแสดงพฤติกรรม ผู้นำให้เป็นที่มีประจักษ์มากกว่าที่เป็นอยู่ขณะนี้ได้.

2

Thesis Title : The Administrative Behavior of Teacher Training
College Administrators

Name : Mr.Saman Weerakamhaeng

Department : Educational Administration

Academic Year : 1970

ABSTRACT

The Purposes of the Study

The study was designed to analyze the administrative behavior of teacher training college administrators. The specific purposes of this research endeavor were as follows:

1. to ascertain perceptions concerning the "real" leader behavior of the administrators as described by the administrators themselves and the teachers.
2. to ascertain opinion concerning the "ideal" leader behavior of the administrators as described by the administrators themselves and the teachers.
3. to compare the perceptions of the respondents with regard to the real and ideal administrative behavior of the administrators.

Methods and Procedures

The administrators and teachers in 22 teacher training colleges were selected as respondents. The sample included 286 respondents: 22 administrators, and 264 teachers.

The instrument used was the Leader Behavior Description Questionnaire (LBDQ), adapted from the Halpin's LBDQ.

The statistical treatment included percentage, mean, analysis of variance, Chi-square, and test of significance.

Major Findings

The significant findings of this investigation can be summarized as follows:

1. The administrators scored themselves higher on both real and ideal behavior than did the teachers.
2. The teachers and the administrators **agreed** on the administrative behavior of teacher training college administrators (both real and ideal) in delineating the relationship between themselves and members of the work group, and in endeavoring to establish well-defined patterns of organization, channels of communication, and methods of procedure.
3. The significant differences (.01) between the teachers and the administrators' scores were found on both **real and ideal** administrative behavior indicative of

friendship, mutual trust, respect, and warmth in the relationship between the administrators and the members of the work group.

4. The majority of the teachers and the administrators expected that the ideal teacher training college administrators should be strong in Initiating Structure and show high Consideration for the members of his work group.

5. The teachers desired to see the administrators show more leadership behavior on both dimensions. The administrators also believed that they should display more leadership behavior than they presently do.

กิติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่องนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย
 อันได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร ศรีสอาน ในฐานะอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย
 ได้ให้ความช่วยเหลือ แนะนำอย่างใกล้ชิดตลอดเวลา กรมการฝึกหัดครู ผู้อำนวยการ
 และอาจารย์ใหญ่ ตลอดจนอาจารย์วิทยาลัยครูต่าง ๆ ได้ให้ความช่วยเหลือร่วมมือในการ
 เก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอขอบคุณหน่วยราชการและท่านผู้กล่าวนามมาแล้วข้างตนไว้ ณ
 ที่นี้ด้วย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ฅ
รายการตารางประกอบ	ฉ
รายการแผนภูมิประกอบ	ช
บทที่ 1	
บทนำ	1
ภูมิหลังของการวิจัย	1
ขอบเขตของการวิจัย	8
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	9
ประโยชน์ของการวิจัย	9
ความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัย	10
ข้อสมมุติเบื้องต้น	10
ลำดับขั้นของการเสนอข้อมูล	10
2 การวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้	12
ความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้นำ	12
ความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมและบทบาทของผู้นำ	13
การใช้แบบสอบถาม LBDQ ในการวิจัย	22
สรุป	31
3 วิธีดำเนินการวิจัย	32
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	32
ข้อจำกัดในการวิจัย	34

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	34
การทดสอบความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ	39
การเก็บรวบรวมข้อมูล	40
การวิเคราะห์ข้อมูล	44
สรุป	50
4 ผลการวิจัย	51
พฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยครู ที่เป็นอยู่	51
พฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยครู ที่ควรจะเป็น	68
เปรียบเทียบพฤติกรรมทางการบริหารที่เป็นอยู่กับ ที่ควรจะเป็น	81
สรุป	86
5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	88
บรรณานุกรม	97
ภาคผนวก	101
ประวัติการศึกษา	112

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1 รายชื่อวิทยาลัยครูที่ใช่เป็นแหล่งข้อมูล	32
2 วิธีใ้หน้าหนักคะแนนพฤติกรรมรวมทั้งเป็นจริงแต่ละขอ	35
3 วิธีใ้หน้าหนักคะแนนพฤติกรรมที่ควรจะเป็นแต่ละขอ	39
4 แสดงค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม	40
5 จำนวนผู้อำนวยการหรืออาจารย์ใหญ่วิทยาลัยครูจำแนกตามวุฒิ	41
6 จำนวนอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิ	42
7 คะแนนความคิดเห็นของอาจารย์กับผู้บริหารเกี่ยวกับพฤติกรรม ทางการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยครูที่เป็นอยู่	52
8 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแปรของความคิดเห็นของอาจารย์ เกี่ยวกับพฤติกรรมทางการบริหารด้าน Initiating Structure ที่เป็นอยู่	55
9 วิเคราะห์ความแปรปรวนแปรของความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับ พฤติกรรมทางการบริหารด้าน Consideration-Real	56
10 เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับพฤติกรรมทางการ บริหารของผู้บริหารวิทยาลัยครูที่เป็นอยู่ด้าน Initiating Structure กับ Consideration	58
11 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับพฤติกรรมทาง การบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยครูที่เป็นอยู่ด้าน Consideration กับ Initiating Structure	59
12 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารกับอาจารย์เกี่ยวกับ พฤติกรรมทางการบริหารด้าน Initiating Structure-Real	65

ตารางที่

หน้า

13.	เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารกับอาจารย์เกี่ยวกับพฤติกรรมทางการบริหารคาน Consideration Real	66
14.	คะแนนความคิดเห็นของอาจารย์กับผู้บริหารเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยครูที่ควรจะเป็น	69
15.	วิเคราะห์ความปรวนแปรของความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับพฤติกรรมทางการบริหารที่ควรจะเป็นคาน Initiating Structure	71
16.	วิเคราะห์ความปรวนแปรของความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับพฤติกรรมทางการบริหารที่ควรจะเป็นคาน Consideration	72
17.	เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับพฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยครูที่ควรจะเป็นทั้งสองคาน	73
18.	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยครูที่ควรจะเป็นทั้งสองคาน	75
19.	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความเห็นของผู้บริหารกับอาจารย์เกี่ยวกับพฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยครูตามอคุมคติหรือที่ควรจะเป็นคาน Initiating Structure	78
20.	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความเห็นของผู้บริหารกับอาจารย์เกี่ยวกับพฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยครูตามอคุมคิตคาน Consideration	79

ตารางที่

๗

หน้า

21	เปรียบเทียบ Mean และ Standard deviation ของ LBDQ - Real กับ LBDQ - Ideal	81
22	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง LBDQ-Real กับ LBDQ-Ideal โดยใช้ t-test	82
23	เปรียบเทียบพฤติกรรมทางการบริหารที่เป็นอยู่กับที่ควรจะเป็น โดยใช้ตารางแกนสัมพันธ์ ตามความเห็นของอาจารย์	83
24	เปรียบเทียบความเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับพฤติกรรมทาง การบริหารที่เป็นอยู่กับที่ควรจะเป็นโดยใช้ตารางแกนสัมพันธ์	84

รายการแผนภูมิประกอบ

แผนภูมิที่

หน้า

1	เปรียบเทียบความเห็นของอาจารย์และผู้บริหารวิทยาลัยครู แต่ละแห่งเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการบริหาร ของผู้บริหาร วิทยาลัยครูคาน Initiating Structure-Real	61
2	เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และผู้บริหารวิทยาลัยครู แต่ละแห่งเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการบริหาร ของผู้บริหาร - วิทยาลัยครูคาน Consideration-Real	63
3	เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และผู้บริหารวิทยาลัยครู แต่ละแห่งเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการบริหาร ของผู้บริหาร - วิทยาลัยครูคาน Initiating Structure-Ideal	76
4	เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และผู้บริหารวิทยาลัยครู แต่ละแห่งเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการบริหาร ของผู้บริหาร - วิทยาลัยครูคาน Consideration-Ideal	77

